

Política d'integritat en la recerca de la Fundació "la Caixa"

Com a marc mínim de referència aglutinador d'alguns principis de bones pràctiques en la recerca (sens perjudici d'altres marcs), la Fundació "la Caixa" adopta el [Codi Europeu de Conducta per a la Integritat en la Recerca \(ALLEA\)](#), codi que totes les activitats de recerca i innovació dutes a terme amb aportacions econòmiques de la nostra organització han de respectar.

Tal com recull el Codi Europeu de Conducta per a la Integritat en la Recerca (ALLEA), les bones pràctiques en recerca es basen en principis fonamentals d'integritat. Orienten els investigadors en la seva feina, com també en el seu compromís amb els desafiaments pràctics, ètics i intel·lectuals inherents a la recerca.

Aquests principis són:

- **Fiabilitat** a l'hora de garantir la qualitat de la recerca, que es reflecteix en el disseny, la metodologia, l'anàlisi i l'ús dels recursos.
- **Honradesa** a l'hora de desenvolupar, fer, revisar, informar i comunicar els resultats de la recerca d'una manera transparent, justa, completa i imparcial.
- **Respecte** envers els companys, els participants en la recerca, la societat, els ecosistemes, el patrimoni cultural i el medi ambient.
- **Responsabilitat** per la recerca, des de la idea fins a la publicació, per la seva gestió i la seva organització, per la formació, la supervisió i la tutoria, i pel seu impacte en el seu sentit més ampli.

La **conducta indeguda en recerca** es defineix habitualment com la invenció, la **falsificació** o el **plagi** (l'anomenada *categoria FFP*, per la sigla en anglès) en la proposta, la realització o la revisió de recerques, o en la presentació dels seus resultats:

- **Invenció** es refereix a inventar resultats i registrar-los com si fossin reals.
- **Falsificació** es refereix a manipular materials, equips o processos de la recerca o a canviar, ometre o suprimir dades o resultats sense justificació.
- **Plagi** es refereix a utilitzar el treball i les idees d'altres persones sense citar adequadament la font original, violant així els drets de l'autor o autors originals respecte a la seva producció intel·lectual.

Fundació "la Caixa"

Aquestes són només tres de les formes més característiques de conducta indeguda, però malauradament n'hi ha moltes altres que també és important evitar, especialment l'incompliment d'obligacions ètiques, legals i professionals. En són alguns exemples el fet de permetre biaixos en la independència dels estudis, exagerar-ne els resultats, faltar al rigor científic, col·laborar amb publicacions abusives, incomplir deures de confidencialitat, fer un ús indegut de dades personals, vulnerar els drets de persones i/o animals en la recerca o no respectar el medi ambient, etc.

La col·laboració de tots els agents implicats és essencial per detectar i combatre els casos de conducta indeguda. Així, tota persona que tingui coneixement d'una conducta indeguda en recerca, de qualsevol natura, té l'obligació d'informar-ne, en primer lloc, els responsables del seu centre i, aquests, a la Fundació "la Caixa" en el cas que es tracti d'un projecte que hagi rebut o estigui rebent suport de la Fundació "la Caixa". La persona de contacte per part de la Fundació "la Caixa" serà el gestor responsable del projecte corresponent. De la mateixa manera, en cas que la Fundació "la Caixa" rebi una informació sobre possibles conductes indegudes dutes a terme en el marc d'un projecte amb suport de la Fundació, informarà del cas l'organització responsable del projecte.

PROCEDIMENT EN CAS DE CONDUCTA INDEGUDA

Si es detecta un possible cas de conducta indeguda, l'organització responsable del projecte ha de dur a terme una avaluació interna dels fets i presentar l'informe corresponent a la Fundació "la Caixa".

L'organització responsable del projecte ha de disposar d'un procediment d'actuació per als casos de potencials conductes indegudes, i també:

- 1 Ha d'identificar un membre del seu personal perquè actuï com a contacte per a qualsevol persona que vulgui plantejar problemes relacionats amb la conducta indeguda en la recerca a l'organització.
- 2 Ha de dur a terme una investigació imparcial, justa i oportuna de totes les denúncies de conductes indegudes contra el seu personal, els seus estudiants i/o els seus col·laboradors (inclosos *partners* dels projectes) mitjançant recursos interns o externs, segons el seu procediment.
- 3 Ha d'informar la Fundació "la Caixa", de manera confidencial, sobre les denúncies de conductes indegudes contra el seu personal, els seus estudiants i/o els seus col·laboradors (inclosos *partners*) dels projectes que tenen el suport de la Fundació "la Caixa" o per als quals s'hagi sol·licitat aportació econòmica. S'ha de proporcionar informació sobre la categoria de la conducta indeguda i el procés d'investigació que es duu a terme. Això s'ha de fer tan aviat com sigui possible i, en qualsevol cas, no més tard del moment en què es pren la decisió de fer una investigació. Si hi ha una investigació completa, l'organització ha de comunicar a la Fundació "la Caixa" el nom de la persona investigada de forma confidencial.

Fundació "la Caixa"

-
- 4 Ha de mantenir informada la Fundació "la Caixa" durant el procés d'investigació i d'al·legacions de conductes indegudes. La Fundació "la Caixa" pot optar per enviar una persona representant com a observadora en qualsevol moment del procés. Les investigacions haurien de concloure com a màxim un any després de rebre l'al·legació, tret de causa degudament acreditada que justifiqui un termini superior.
 - 5 Ha d'informar la Fundació "la Caixa" del resultat de la investigació tan aviat com se sàpiga i proporcionar l'informe final, incloent-hi el detall de les mesures disciplinàries que s'aplicaran al si de l'organització.
-

En el cas que la Fundació "la Caixa" consideri que l'informe presentat per l'organització de recerca no esclareix degudament la situació de potencial conducta indeguda, o que la gravetat del fet posa en perill la reputació de l'organització, la Fundació "la Caixa" es reserva el dret de dur a terme la seva pròpia investigació a través d'experts independents.

MESURES EN CAS DE CONDUCTA INDEGUDA

En el cas de concloure que hi ha hagut un cas de conducta indeguda en recerca, la Fundació "la Caixa" es reserva el dret d'adoptar una o diverses de les mesures següents:

La suspensió i/o cancel·lació total o parcial de l'aportació econòmica atorgada

La petició de reemborsament de l'aportació econòmica atorgada

Restriccions en futures aportacions econòmiques de la Fundació "la Caixa"

El monitoratge específic dels futurs projectes que es puguin donar

L'execució de retractacions o correccions quan calgui, o d'altres mesures correctores

El grau d'aplicació d'aquestes mesures sobre l'organització, el projecte i/o els seus membres es determinarà en funció de les característiques de cada cas.

Tot l'anterior cal entendre-ho sens perjudici de les mesures disciplinàries que li correspongui emprendre a l'organització.

Fundació "la Caixa"
